

✻ BUDAVÁRI ✻

2020. 09. ✻ I. ÉVF. 3. SZÁM

SÉTÁK

TÁJÉKOZTATÓ ÉS KULTURÁLIS
MAGAZIN

MÁTYÁS KÚTJA EGY RÉGÓTA VÁRT ÚJJÁSZÜLETÉS

Kávézó a Főörségben
Huszáros bravúr

Várból
Palota

Miért fontosak
a történelmi városrészek?

NP

NEMZETI
HAUSZMANN
PROGRAM

KEDVES OLVASÓ!

Különös nyár volt az idei mindannyiunk számára: talán soha nem vártuk még ennyire és talán soha nem éltük még át ilyen intenzíven az örömeit. Az alkotás, a közös munka lehetőségének visszanyerése sem volt még ilyen jóleső. Igyekeztünk bepótolni mindazt, amit a megelőző hónapokban nem, vagy csak nagyon óvatosan tehetünk meg.

Nehéz, de termékeny időszakon vagyunk túl mi is a budai Várban. Idén nyárra sikeresen befejeződött számos fontos történelmi épület, műemlék és korábban elhanyagolt közterület, park, kert és sétány rekonstrukciója, közülük többet már teljes egészében birtokukba vehettek a látogatók. Megteltek élettellel a patinás falak, a sokat látott ösvények, az újra a hajdani fényükben pompázó szobrok és szökőkutak mellett örömet látni az oda sereglő, fényképező, beszélgető embereket.

Magam és munkatársaim számára a legnagyobb örömet azok a pillanatok jelentették, amikor az itt élők és ide látogatók arcán rácsodálkozás és derű formájában is viszontláthattuk munkánk eredményeit. Ezekért a pillanatokért érdemes dolgozni! Reméljük, ősszel még sok ilyen közös örömben lesz részünk Önökkel.

Mostani lapszámunk ehhez is igyekszik jóízű étlapot nyújtani minden kedves olvasónknak. Mert mostantól a Mátyás kútja ismét régi fényében tündökölhet, és arról is beszámolunk, hogy rendezvényhelyszínként immár a Főörség is megnyitotta kapuit az érdeklődők előtt. Akik pedig régebben jártak az Ellyps sétányon, örömmel fedezhetik fel, hogy a megújulás itt is folytatódik...

Továbbra is szeretettel várjuk Önöket még sok-sok közös budavári sétára.

Fodor Gergely
kormánybiztos,
a Várkapitányság vezetője

18

4*

14

8

25

TARTALOM

BUDAVÁR HÍRES GYERMEKEI

- 4 Miből van a szív kifaragva?
Strobl Alajos élete, munkássága és a megújult Mátyás kútja

SÉTÁK

- 8 Várból Palota

LÉLEKZET

- 10 Miért fontosak a történelmi városrészek a ma embere számára?

ÚJJÁSZÜLETÉSEK

- 14 Az elsőként újjászületett Sándor-palota
18 Kávézó a Főörségben
Huszáros bravúr

RÉGÉSZETI SZENZÁCIÓK A VÁRBAN

- 22 A budai Vár királysírja

BUDAVÁRI FINOMSÁGOK

- 25 Jóízű történetek a Fortuna utcából

AKTUÁLIS KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

- 26 Hírek a Budavári Palotanegyedből

KÖZELKÉPEK

- 27 Keresztrejtvény

BUDAVÁRI SÉTÁK, I. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

Kiadja: Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt. 1013 Budapest, Ybl Miklós tér 6., 1519 Budapest, Pf. 365
ISSN 2732-0855

Főszerkesztő: Körösi Gábor

Vezető szerkesztő: Németh Mónika Főmunkatárs: Csúri Bence

A szerkesztőség munkatársai: Borbényi Györgyi, Gyarmati Krisztina, Igazság Arnold, Komáromi Lili, Kúti Klaudia, Leitner Karina, Nagy Nándor, Serfőző Melinda

Fotók: Gyarmati Lili, Kárász Karolina, Kovács Olivér, Fortepan, MTI, Shutterstock, OSZK DKA, OSZK MEK, Várkapitányság archívum, Wikimedia Commons

*Országos Széchényi Könyvtár Digitális Képtár (dka.oszk.hu)

Fejlesztéseinket és programjainkat bárhol és bármikor figyelemmel kísérheti. Kövesse közösségi oldalainkat, tekintse meg *Budavári Történetek* című [online magazinműsorunkat](#) YouTube-csatornánkon, és [iratkozzon fel hírlevelünkre!](#)

hirlevel.nemzetihauszmannprogram.hu

MIBŐL VAN A SZÍV
KIFARAGVA?

STROBL ALAJOS

ÉLETE, MUNKÁSSÁGA ÉS A MEGÚJULT MÁTYÁS KÚTJA

Egy gyermekszívű zseni, az utolsó romantikus művész-lovag, gránit-óriás, miközben lelkes művész és ember is: mondták róla kortársai, családtagjai. Olyan ember volt, aki irtózott minden prózáitól és kisszerűtől, akit élete minden percében az alkotás- és tettvágy, a világ átformálásának, jobbá tételének szenvedélye fűtött.

MÁRKUS EMÍLIA
STROBL ALAJOS
MŰTERMÉBEN 1899-BEN.
FOTÓ: UHER ÖDÖN, OSZK MEK

A magyar kultúra és történelem kiemelkedő alakjairól készült szobraiban megelevenedő árnyalt karakterek máig nagy hatással vannak arra, milyen kép él bennünk nagyjainkról, legyen szó bár Semmelweisről, Erkelről vagy épp Mátyás királyról.

Strobl Alajos egy kicsiny felvidéki falucskában, Királylehotán látta meg a napvilágot 1856. június 21-én. Édesapja Habsburg Albrecht főherceg felvidéki birtokán volt tisztviselő, széles látókörű, művelt ember. Akárcsak édesanyja, akit különlegesen nemes lelkű, jószívű asszonyként tartottak számon.

Abban, hogy művészi pályára lépett, nagy szerepe volt festő nagybátyjának, Wirosztek Eduárdnak és apja egyik erdész barátjának, akik korán meglátták tehetségét, s rábeszélést apját, engedje fiának, hogy az ipari pálya helyett ezt a hivatást válassza.

Akkoriban nem volt ritka, hogy egy művészi ambíciókkal útjára indu-

☛ *Első világháborús huszárok a néhány évvel korábban elkészült Mátyás kútjánál. Strobl maga is behívót kapott, részt is vett a harcokban, kötelességtudatból és hazaszeretetből, családjá és a művésztszádalom tiltakozása ellenére. Összesen 14 véres ütközetben harcolt, s végül súlyosabb sérülések nélkül, épségben tért haza. Bajtársairól számtalan rajzot készített*

zeti kiállításon nagy feltűnést keltett egy alkotása. Ekkor figyelt fel rá Ybl Miklós is, aki épp az akkor épülő budapesti Operaházon dolgozott, és meghívta őt a homlokzatot díszítő

sínylette meg a minőség: bármelyik kicsiny, pár nap alatt készült mellszobrát is választjuk ki találmomra, az máig ámulatba ejti a szemlélőt. Alkotói pályája mellett negyvenéves oktatói tevékenysége is meghatározó jelentőségű a magyar képzőművészetben.

Rá nem igaz Ady mondása, miszerint a kimagasló alkotónak a gyönyörű alkotásokért gyalázatosan sikertelen élettel kell fizetnie. Strobl élete szerelmét, mostohatestvérének lányát, Kratochwill Alojziát vette feleségül, s két gyermeküket életük végéig nagy boldogságban nevelték.

Őt unokája ma is Budapesten él, nagy szeretettel gondozzák a hagyatékot, és sokat tesznek azért, hogy a Strobl-életművet a felnövekvő nemzedékek is minél alaposabban megismerhessék.

Közülük Krisztina Budavár lakója, ő és testvére, Mátyás, lapunknak is szívesen mesélt róla, milyen emlékeket őriznek híres nagyapjukról, s mit tesznek emlékezetének elevenen tartásáért.

Az ő műve a Halászbástyánál található Szent István-emlékmű és a csodálatos Mátyás kútja szoborcsoport is, amit sokan méltán hívnak „Budapest Trevi-kútjának”.

ló ifjú először a kézműiparban próbáljon szerencsét. Így tett Strobl is, aki képzőművészeti tanulmányai előtt két évig vaskályhákra készített ornamentális díszítéseket.

Már a bécsi iparművészeti iskola másodéveseként nagy sikert aratott egy szobrával, amiért 300 forintos ösztöndíjat kapott, és felvételt nyert a Művészeti Akadémiára is. Nevét 22 évesen egész Közép-Európa megismerte, amikor egy bécsi képzőművész-

szobrok elkészítésére kiírt pályázatra, amelyet Strobl meg is nyert.

1881-ben hazatért Budapestre, és ettől kezdve sorra kapta a megbízásokat a kiegészítés után újjáéledő főváros épületeire, közttereire.

Fél évszázados alkotói tevékenysége során hihetetlen mennyiségű emlékművet, egész alakos és mellszobrot alkotott, melyek töredéke is dicsőségére válna bármely más művésznak, ráadásul nála a mennyiséget sosem

AZ ÉLETSZERETET ÉS SZÉPSÉG ÖRÖKSÉGE

Strobl Alajos unokái közül az ikerpárt, Krisztinát és Mátyást a család Balaton-parti nyaralójában kerestük fel a megújult Mátyás kútja átadása előtti napokban, hogy megkérdezzük, milyen emlékeket őriznek ők a híres nagyapáról, s mit jelent számukra ez a nem mindennapi szellemi örökség.

Krisztina saját készítésű ebédrel, Mátyás pedig hihetetlen történetekkel várt bennünket. A zseniális művész életszeretete, lelkesedése és kultúra iránti elkötelezettsége elevenedik meg körülöttünk.

„Személyesen ugyan sajnós mi már nem találkozhattunk a nagyapával, mégis vele telt a gyermekkorunk, hiszen a családi ebédek közben rendre előkerültek a vele kapcsolatos csodálatos történetek. Nemcsak művei, de a róla szóló emlékekből kirajzolódó emberi példa is nagy hatással volt ránk. Édesapánk, Stróbl Mihály* egész életében sokat tett azért, hogy a családban és a szélesebb közösségekben is elevenen tartsa az emlé-

rére pillantva. Mátyás sietve teszi hozzá: Strobl Alajos nem mindennapi művész és igazán nem mindennapi ember volt. Különégeiről is legendák keringtek. Az általa alapított alkotótelepen, a Bajza utcai Epreskertben például nemcsak nagyszerű műalkotások születtek, de gyakran rendezett itt különleges társasági eseményeket is, hogy valódi közösséggé kovácsolja az akkor éppen felvirágzásnak induló magyar művészeti élet résztvevőit. Mái nevezetes például a kedvenc korszaka nyomán megrendezett reneszánsz tematikájú jelmezes estje, ahol nyárson sült a malac az udvaron, és a korabeli értelmiség színe-java reneszánsz jelmezbe öltözve mulatott.

„Nagyapánkat egész életében talán a reneszánsz művészet inspirálta leginkább – meséli Mátyás. – Tragikusán korán elveszített elsőszülött fiának is ezért adta épp a Mátyás nevet, hiszen a történelem nagyjainak sorából Mátyás király volt számára a legkedvesebb. Nagy tisztelője volt a humanista uralkodónak, személyét a pályája során többször, különbö-

☞ **Öten a Strobl unokák közül egy ükunoka a huszonnegyéből: Mátyás, Zsófia, Luca, Krisztina, Veronika és Alajos**

ismerős Szép Ilonkával ábrázolja a királyt, már Strobl Alajos ötlete volt. Mái sokatmondó és elgondolkodtató kompozíciós tematika ez.

„A felújítás a karantén idejére esett. Mi a férjemmel mindennap kísérteltünk a kúthoz, hogy figyelemmel kísérjük, hogyan születik újjá nagyapánk egyik legkedvesebb és egyben legjelentősebb alkotása. Hatalmas boldogság ez nekünk, hiszen szívügyünknek tekintjük, hogy életművét a felnövekvő nemzedékek is megismerjék és megszeressék. Ezért is hoztuk létre 2001-ben a Strobl Alajos Emlékhely Alapítványt, amellyel nem csupán az ő, hanem a nővére, Strobl Zsófia emlékét is ápolni szeretnénk, aki korának szintén egyik kiemelkedő festője volt” – meséli Krisztina.

Az alapítvány gondozásában két Strobl unoka, Alajos és Mátyás tollából már megjelent egy könyvsorozat a nagy művész munkásságáról, ám az örökösök elárulták, készülöben van egy mindent átfogó monográfia is, legnagyobb álmuk pedig az volna, ha a közeljövőben emlékhely nyílna legendás nagyapjuk tiszteletére.

☞ *A Mátyás kútja Strobl Alajosnak a számára oly kedves reneszánsz kor és a humanista uralkodó személye miatt is nagyon fontos alkotás volt.* ☞

két. Történeteiből egy olyan, teljes életet élő ember képe bontakozott ki előttünk, aki mindenért lelkesedett, elkötelezetten szerette a családját és a hazáját, és rajongott a hivatásáért. Nem afféle elefántcsonttoronyban élő művész volt ő: aktív közösségi életet élt, fáradhatatlan szervezője volt a baráti és művészeti rendezvényeknek, és nagyon szerette, tisztelte az életet, a jó embereket. Ez utóbbi vonását, azt hiszem, mi is örököltük” – mondja Krisztina derűsen testvé-

ző formákban is megörökítette – egy városi jégünnepély alkalmából még hóból és jégből, háromszoros életnagyságban is.”

Az 1904-ben átadott Mátyás kútja a mester egyik legszemélyesebb alkotása volt. Strobl és Hauszmann Alajos között abban egy pillanatra sem volt vita, hogy a legendás reneszánsz uralkodó kútszobra díszítse a budai Várnak ezt az előkelő terét, hiszen az ő uralkodása volt a Vár egyik legnevezetesebb időszaka, udvarának csodájára jártak. Az azonban, hogy a szobor vadászat közben, jobb-án a történetíró Galeotto Marzióval, balján a Vörösmarty-balladából

* Strobl Alajos rövid magánhangzóval írta a nevét, fia, Stróbl Mihály – Krisztina és Mátyás édesapja – „magyarosította” a nevet a hosszú magánhangzó jelölésével.

A MÁTYÁS KÚTJA RÉGÓTA VÁRT ÚJJÁSZÜLETÉSE

„A látogatók egyik legkedveltebb látványossága, » Budapest Trevi-kútja «, túlélt ugyan két világháborút, de az elmúlt évszázadban soha nem esett át olyan átfogó rekonstrukción, mint most” – mondta el Fodor Gergely kormánybiztos a felújított kút átadóján.

A Nemzeti Hauszmann Program keretében megvalósuló nagyszabású felújítás nyolc hónapon keresztül tartott. A munkák nemcsak a restaurálásra, hanem a komplex műszaki rekonstrukcióra is kiterjedtek.

2020. szeptember 2-án Strobl Alajos leszármazottainak részvételével, ünnepélyes körülmények között adták át a nagyközönségnek a megújult Mátyás kútját. Az ünnepségen Fodor Gergely kormánybiztos és Stróbl Mátyás, a neves szobrász unokája együtt avatja fel a kútat.

Az átadón mondott beszédben Fodor Gergely kiemelte: „Az elmúlt több mint 110 esztendő történései, főleg a második világháború pusztításai mély, de még

☞ **Stróbl Mátyás és Fodor Gergely együtt indította be ünnepélyes keretek között a megújult Mátyás kútját**

gyógyítható sebeket ejtettek az épületeken. A kommunista kultúrpolitika azonban, mint mindig, az építkezés és értékmentés helyett inkább a rombolást választotta. A századelőn virágkorát élő Palotanegyed eszmeisége és kimagasló építészeti értékei feledésre ítéltettek, és odafönről azt is meg akarták mondani nekünk, hogy mire lehetünk büszkéek és mire nem. De a szocialista korszak a felelősség dolgában sem volt különb. Közös örökségünk sorsa évtizedekig a gazdáltság és a nemtörődömség volt, egészen addig, míg a budai Vár hajdan volt gyönyörű épületei a földdel lettek egyenlővé. Az utóbbi években a nemzeti kormány új fejezetet nyitott a budai Vár történetében, és a büszkeség és felelősség ismét kéz a kézben járnak.”

A szobrászati, telepítési és műszaki háttérrel kapcsolatban kevés forrás maradt fenn, amelyre a tervezés során támaszkodhattak, csupán néhány

korabeli fotó és egy-két nyolcvanas évekbeli alaprajz állt rendelkezésre.

A cél egy esztétikai és örökségvédelmi szempontból is kifogástalan felújítás volt, ugyanakkor kiemelt szempont volt az is, hogy a kút korszerű és fenntartható üzemeltetésű legyen.

A restaurálási munkák mindvégig a helyszínen folytak. Ennek leglátványosabb része kétségtávolan a közel 120 éves bronz- és mészkelemből álló szoborkompozíció újjászületése volt.

Mint minden bronzszobor esetén, a figurák restaurálásakor itt is különös gondossággal kellett eljárni, hiszen az ezek felszínén képződő természetes zöld patina az idők során voltaképp egyévé vált a szobrok alapanyagával. A restaurátorok ezért a lehető legóvatosabban csupán a szennyeződések és a felszíni vízkölerakódásokat távolították el róluk, valamint pótolták a sérült, elveszett vagy megrongálódott részleteket.

A kút egyedi tervezésű díszkivilágítást is kapott, amelyben kifejezetten erre a szoborcsoportra, annak stílusára, színvilágára tervezték meg az ideális világítási irányokat és a szín hőmérsékletet.

„Örömmel és büszkeséggel tölt el, hogy a budai Vár ikonikus díszkútja mostantól megszépülve, jellegzetes és szüntelen csobogással hirdeti Mátyás legendáját és Strobl Alajos megvalósult álmát. Kívánom, hogy a következő generációk is leljék benne örömeiket, frissüljenek fel a szökökút vize mellett, és vigyék hírét a budai Vár és Magyarország nagyszerűségének” – mondta Fodor Gergely az ünnepélyes átadón. ☞

A KOMPLEX FELÚJÍTÁSON ÁTESETT DÍSZKÚTNAK NEMCSAK A BRONZSZOBRAI ÉS MÉSZKŐ ELEMEI, HANEM A GÉPÉSZETE IS MEGÚJULT.

VÁRBÓL PALOTA

800 évnyi történelem, megannyi pusztítás és újjáépítés eseményei elevenednek meg a Várból Palota című sétán, amelyen a Budavári Palotanegyed, a Várkápolna és a Királypince érdekes helyszíneit, helyiségeit járhatjuk végig szakavatott vezetővel. A Budai Várséták programján ízelítőt kapunk a Vár nagy történelmi korszakainak hangulatából.

A SÉTÁK FOLYTATÓDNAK!

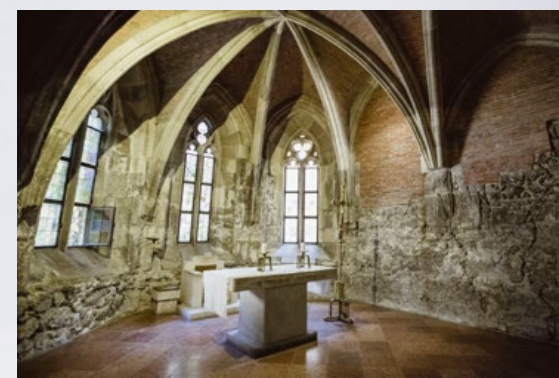
Jelenleg fokozott biztonsági intézkedések mellett szervezik meg a sétákat. Beltéri helyszínre érve saját fülhallgatóval is használható, minden séta után fertőtlenített tourguide-készülék segítségével, egymástól biztonságos távolságra lehet hallgatni a sétavezetőket.

Halk, gyerekkorunk meséiből ismerős középkori zene, látványos, jellegzetes ívű gótikus falak, hűvös félhomály... Már-már látjuk, amint Mátyás király és Beatrix királyné imára siet az I. Nagy Lajos király építtette Várkápolnába, amely ugyan Buda visszafoglalásakor megsemmisült, de altemplomát feltárták a második világháború után. Így ma felidézhetjük, milyen is lehetett a magyar uralkodói rezidencia hangulata a középkorban, amikor Luxemburgi Zsigmond budai palotáját a legmagasabb, német-római császári méltóságához illő reprezentatív uralkodói rezidenciává építtette ki, vagy amikor Mátyás Európa-szerte híres reneszánsz királyi udvart hozott létre.

A történetből persze nem maradhatnak ki a jelentős változásokat hozó török idők, ahogyan a visszafoglalás vagy éppen az 1848–49-es szabadságharc során elszennvedett károk sem. Ezek is a Budavári Palota múltjának részei, még akkor is, ha nyomaik ma már alig-alig láthatók.

Ezt követően a résztvevők lelki szemei előtt megelevenednek Mária Terézia barokk palotájának falai, amelyek között egykor angolkisasszonyok és egyetemi hallgatók sétáltak, majd József nádor fél évszázados tevékenységének voltak szemtanúi.

A séta során az is kiderül, hogy az I. Ferenc József uralkodása alatt megvalósult, Ybl Miklós, majd halálát követően Hauszmann Alajos tervei alapján kivitelezett palotakomplexum, a belső terek kialakítása és a történelmi dísztermek berendezése miatt tekinthető a magyar iparművé-

A séta során a Várkápolna meghitt hangulatú, ódon tereibe is ellátogathatnak az érdeklődők

szet csúcsteljesítményének, amelyet az 1900-as párizsi világkiállításon is díjaztak. A másfél órás barangolás betekintést ad a Nemzeti Hauszmann Program keretében jelenleg folyó újjáépítési munkálatok kulisszatitkaiba is. ✨

AZ AKTUÁLIS SÉTÁKRÓL a Várkert Bazár és a Nemzeti Hauszmann Program honlapján (varkertbazar.hu/budai_varsetak; nemzetihauszmannprogram.hu/budaivarsetak) lehet tájékozódni, ahol jegyvásárlásra is van lehetőség.

MIÉRT FONTOSAK A TÖRTÉNELMI VÁROSRESZEK A MA EMBERE SZÁMÁRA?

Közép-Európa és benne Magyarország szerencsés köztes helyzetben van a történelmi városrészek és épületek szempontjából: szemben az USA-val, mi akár több ezer éves emlékek közt is sétálhatunk, noha a régmúlt kincseiből távolról sincs nálunk olyan sok, mint például Olaszországban. Talán ez az egyik oka annak, hogy mi minden régi épületre, kőfalra vagy lépcsőre tisztelettel, büszkeséggel és szeretettel tekintünk – és amennyire csak tehetjük, igyekszünk védeni és megőrizni őket.

De mit jelent számunkra valójában a történelmi miliő?

Milyen élményt nyújtanak nekünk ezek az épületek, utcák, terek?

Mivel gazdagít bennünket, ha megnézzük, megérintjük, bejárjuk őket?

Életünk helyszínei, szűkebb-tágabb környezetünk, mindaz, ahol valaha megfordulunk, egytől egyig hatással van az érzelmeinkre, identitásunkra és személyiségünk változásaira.

Mindenki átélte már az élményt, ahogyan egy kellemes vízparti sétán megnyugszik, a közlekedési dugóban feszültté válik, vagy épp gyermekkorának kedves helyszínein járva derűs, nosztalgikus hangulatba kerül.

A történelmi helyszínek is különleges hatással vannak ránk. Nem véletlenül választunk utazásaink során ilyen célokat bel- és külföldön egyaránt. Ilyen környezetben az ember egy időre mintha kiemelkedne saját

szűkre szabott jelenéből, hétköznapi gondjaiból, s egyszeriben tágassá, érdekessé és tartalmassá válik körülötte a világ, és saját élete is egészen más színben tűnik fel. Mert, ahogyan Kassák Lajos írja egyik esszéjében, a jelenben létezőnk, de a történelemben élünk igazán...

KÖZÖS KULTURÁLIS EMLÉKEZETÜNK

Saját életünkben a velünk megtörtént dolgokra általában akaratunktól függetlenül emlékezünk. Közös kulturális emlékezetünk azonban, ahogyan arra

A budai Várat és benne a Palotanegyedet a maga emelkedett romantikájával nemcsak a turisták, de a gondolatébresztő beszélgetésekre, elmélyült sétákra és lelki feltöltődésre vágyó helyiek is nagyon kedvelik.

**A MAI GYERMEKEKET
VIRTUÁLIS ÉLMÉNYEK
ÉS INTENZÍV VÁSÁRLÁSI
IMPULZUSOK SOKASÁGA
ÉRI NAP MINT NAP.
NEKIK KÜLÖNÖSEN
NAGY SZÜKSÉGÜK VAN
ARRA, HOGY PÉLDÁUL
AZ ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG
VALÓSÁGOS CSODÁIT
IS ÁTÉLJÉK.**

Jan Assmann, a neves német egyiptológus és vallástörténész felhívja a figyelmet, egészen másképp működik: együtt és személyesen is tudatosan tennünk kell azért, hogy ezek az – identitásunk szempontjából ugyancsak fontos – közös emlékeink megmaradjanak.

Ha egy esemény kimarad a történelemkönyvekből, ha egy nevezetes épület vagy fontos alkotás megsemmisül, s annak ábrázolásai, említései is elvesznek, arra egy idő után nem fognak emlékezni az emberek, és olyan lesz, mintha soha nem is létezett volna, nem is történt volna meg.

A történelem eseményei, korszakai, fontos személyiségei a nemzetek, de az egyének identitásának is fontos építőkövei. Az egészséges lélek mindig keresi az alkalmat az önértelmezésre, önmegerősítésre és a közösségi emlékek továbbadásának lehetőségére is.

Ezért jelent élményt számunkra történelmi helyeken járni, és azokat a felnövekvő nemzedékekkel is megosztani.

A MÚLT ÉLMÉNYE A JÖVŐBEN

Ezekre az élményekre a 21. század emberének nagy szüksége van. Ezt bizonyítja a történelmi helyekre irányuló turizmus terjedése is, ami bár gazdasági szempontból sok ország számára létfontosságú, ám az ott élőknek és sokszor maguknak a turistáknak is egyre terhebb. Sokatmondó tény, hogy a felmérések alapján a turistákat a legtöbb nevezetességnél épp a turisták zavarják a legjobban...

Figyelemre méltó, hogy szerte a világon egyre intenzívebbé válnak a látogatók számát korlátozni kívánó törekvések a népszerű természeti és épített örökségi helyszíneken. Bár a koronavírus-járvány ezt a problémát egy időre a maga nemkívánatos módján megoldotta, de vélhetően ezzel együtt is az lesz a jövőben a történelmi városrészek jövőtervezésének egyik kulcskérdése, hogy hogyan lehet továbbra is sokak számára nyílttá és hozzáférhetővé tenni ezeket az emlékeket úgy, hogy ez az ott élők és dolgozók mindennapi éle-

tét a lehető legkevésbé akadályozza vagy zavarja.

A Budavári Palotanegyed fejlesztéseinél is kulcskérdés, hogy hogyan lehet ebben a történelmi városrészben a 21. századi preferenciákat is szem előtt tartani anélkül, hogy

a történelmi atmoszféra csorbulna. Ezért kiemelten fontos kérdés a Budavári Palotanegyed megújítása kapcsán is, hogy az ide látogatók otthonosan, kényelmesen érezheti-e itt magát. Tud-e a közelben parkolni? Magától értetődő-e számára a tájékozódás? Kap-e barátságos, személyes üzeneteket, impulzusokat, pontos információkat? Van-e árnyas hely, ahová le tud ülni, ahol meg tud pihenni egy kellemes séta során? Várják-e itt vonzó meglepetések, gondoskodó szemlélettel kialakított parkok, sétányok, családbarát szolgáltatások, ha például gyerekekkel érkeznek? Ha nem tud valahová bemenni, betekintést kaphat-e az őt érdeklő élményvilágba például virtuális módon?

A Várkapitányság mindezen szempontok figyelembevételével irányítja ennek a patinás, oly sokak számára kedves városrésznek az újjászülését. Így ez a fontos történelmi negyed lépésről lépésre egy olyan reprezentatív, mégis életteli és otthonos helyé válik, amelyre a Várban élők és az ide látogatók egyaránt büszkék, s ahol egyformán jól érzik magukat. ❁

AZ ELSŐKÉNT ÚJJÁSZÜLETETT SÁNDOR-PALOTA

1945 telének végén, négy évvel azután, hogy Teleki Pál a közelgő háború és a sötét fejezetet sejtető nemzeti jövő árnyékában véget vetett itt az életének, bombazápor zúdult a budai Vár történelmi épületeire.

A Sándor-palotából szinte csak a főfalak maradtak meg: senki sem viselte gondját, épphogy befedték a tetejét. Így aztán, ha a látogató a sikló felől érkezett a budai Várba, először egy romhalmazzal szembesült egészen 1989-ig, amikor legalább kívülről tatarozták az épületet. A szakszerű rekonstrukció azonban a millennium évéig váratott magára.

📍 *A palota homlokzati stílusa emelkedett pallérozottságot sugall*

A 2002-ben befejeződött teljes rekonstrukció során az épület minden egyes szeglete megújult, számos közülük új funkciót kapott, s ma immár a harmadik köztársasági elnöknek szolgál hivatalául. Noha napjainkban körülötte sorra születnek újjá a ragyogóbbnál ragyogóbb egykori impozáns épületek, az 1806-ban Sándor Vince gróf megrendelésére megépült Sándor-palota a maga puritán méltóságával, nemes egyszerűségével ma is egyedülálló színfoltja a Budavári Palotanegyednek. Ha valaki itt jár, és körbetekintve összeveti ennek az épületnek a visszafogott klassz-szicizmusát például a Lovarda vagy

a Főrség nagyratörő, pompás ornamentikájával, igazán izgalmas időutazásban lehet része, hiszen végigkövetheti a különféle építészeti ízlések változásait az időben...

ÖSSZKOMFORT AZ 1800-AS ÉVEKBEN

A 2002-es újjáépítés sikerének egyik titka az, hogy a szakemberek

szerencsés módon épségben megtalálták az eredeti tervrajzok nagy részét, és a korabeli térképek is számos részletes illusztrációval segítették a munkát. Egy térképész, Franz Schamst például olyannyira megragadta annak idején az épület, hogy útikönyvében részletes leírást is adott róla, melyben a télikert varázsos növényeitől a selyemmel, arannyal gazdagon díszített szobáig szinte minden fontos részletre alaposan kitért. Tőle tudjuk azt is, hogy a palotában ekkor már – a korban még igencsak ritkaságnak számító – gőzfűtés és vezetékes víz szolgált az itt lakók összkomfortos kényelmét.

A PALOTA LEHÍRESEBB LAKÓJA A MÚLTBAN SÁNDOR MÓRIC GRÓF, AZ „ÖRDÖGLOVAS” VOLT.

tól, és később egy csereingatlant felajánlva a tulajdonjogot is megszerezte tőlük a magyar állam számára.

Andrássy Ybl Miklós segítségével renoválta az ekkorra már felújításra szoruló házat, a földszinten irodákat, az emeleten pedig a miniszterelnök la-

kását rendezték be. Sokan vélhetően e hagyomány miatt gondolják ma is, hogy a mindenkori magyar köztársasági elnöknek ez az épület az otthona, noha csak a hivatala működik itt.

EGY ÖRDÖGIEN ÜGYES LOVAS

A nemzeti legendárium azonban az építtető - a fáma szerint bölcselkedő hajlamú - idősebb Sándor grófnál sokkal inkább megőrizte fiának, Sándor Móricnak a nevét, aki saját korának fenegyerekeként rendszeresen akrobatikus lovasmutatványokkal botránkoztatta meg a magyar és az osztrák fővárost is, s akit ezért Pesten „ördöglovasnak”, Bécsben „az ördög istálló-mesterének” hívtak. Színes egyéniségét az előkelő körök mindig is kedvelték. Érettebb korára legnagyobb kritikusa, Széchenyi István is megenyhült iránta, amikor az ő példáját követve Móric is felajánlotta birtokainak fél éves jövedelmét a Lánchíd építésére.

A szabadságharc után a tér épületeibe állami hivatalok települtek.

☛ *A teremsor legpompásabb helyiségének mindig is a Gobelin- vagy Boucher-teremnek is nevezett neobarokk bútorzatú Kék fogadósalon számított. Oldott, megnyugtató hangulata kitűnő háttérre a kevésbé formális összejöveteleknek*

A Sándor-palotában ekkor a bécsi udvar helytartója, Albrecht főherceg székelt. A palota legnevezetesebb lakója, Andrássy Gyula miniszterelnök 1867-ben bérelte ki az épületet a kormány számára a Pallavicini család-

SISI HERCEGNŐ TITKOS FOLYOSÓN ÉRKEZETT

A 19. században állítólag egy titkos folyosó vezetett innen a Várszínházba, ahonnan a háziak nemegyszer Sisi társaságában tértek vissza

☛ *A hófehér falú Kerek szalon intarziás parkettája teljes mértékben megegyezik az 1928-as, Hikisch Rezső tervezte padlóval, amelyet régi fotók alapján gyártottak újra*

az elegáns épületbe egy búcsúteára. Később a puritán ízlésű Tisza Kálmán már nem annyira reprezentálásra, sokkal inkább munkára, megbeszélésekre, küldöttök fogadására használta az épületet.

Trianon után a ház első lakója gróf Bethlen István lett. Európát ekkoriban a dekadens-játékos szecesszió divatja uralta. A magyarok azonban a Trianon utáni hangulatban egy korábbi, méltóságteljesebb, visszafogottabb stílust kerestek e fontos középület számára, így döntöttek az empire-klasszicista stílus mellett.

1898-ban, amikor Sisi császárnét a genfi kikötőben szíven szúrta egy merénylő, a megdöbben magyarak monumentális emlékművel szándékoztak emléke előtt tisztelni, amit épp ide, a Sándor-palota helyére képzeltek el. Szerencsére a bontásra nem került sor, de egy fotográfusnak, Klösz Györgynek ennek apropóján alkalmat nyílt elkészíteni azokat a ma még épségben maradt fotókat a belső termekről, amelyekből a mai enteriőrtervezők rekonstrukciós elképzelései is kiindultak az épület nevezetes szalonjainak berendezésekor. A Sándor-palotáról további érdekességek a Köztársasági Elnöki Hivatal honlapján olvashatók. ✂

☛ *A legünnepélyesebb része a belső tereknek kétségtelenül a Vörös szalon. Ebben annak idején egy - azóta elveszett - Mária Teréziát ábrázoló festmény volt felállítva. A most itt látható kép a császárnőt magyar királynővé koronázása alkalmából viselt ruhájában ábrázolja. A szalont Ybl Miklós tervezte stukkók díszítik*

☛ *A pompás rokokó Tükörterem általában a különösen ünnepélyes események színhelye: itt történik például a hazánkba érkező nagykövetek megbízólevél-átadása, s itt tartják a protokoll legimpozánsabb rendezvényeit*

KÁVÉZÓ A FŐÖRSÉGBEN HUSZÁROS BRAVÚR

A FŐÖRSÉG ÚJJÁSZÜLETETT ÉPÜLETÉBEN EGY JÓ KÁVÉ, FRISSÍTŐ VAGY FINOM FALAT MELLETT A MAGYAR TÖRTÉNELEM ÍZEIBE IS BELEKÖSTOLHATUNK.

Kultúra, történelem és gasztronómia találkozási pontjává vált az egykori Palotaország pihenője. A Royal Guard Café történelmi környezetben várja a családi, baráti és céges rendezvények vendégeit a megújult Mátyás kútja mellett...

**„EMBERSÉGBŐL PRÓBÁT,
VITÉZSÉGBŐL FORMÁT...”**

☞ Annak idején itt volt a Palota testőrségének a pihenője – kezdi a hely bemutatását vendéglátónk. Minden vasárnap itt tartották a zenés őrségváltást, amely európai hírvéltványosság volt, sokan kifejezetten ezért jöttek Budapestre. Az impozáns épület Hauszmann Alajos tervei nyomán épült fel, lenyűgöző külső homlokzat-

helynek és feladatnak számára minden eddiginél nagyobb, személyesebb jelentősége van, hiszen szinte minden együtt van benne, amiért lelkesedik...

Az impozáns külső mögött annak idején katonásan puritán belső terek bújtak meg. Ma az ajtón belépve egy barátságos hangulatú, családiasan meghitt világ fogadja a vendéget.

tal és a katonai funkcióknak megfelelő puritán belső terekkel. A második világháborúban megsérült, de helyreállítható lett volna, ennek ellenére 1971-ben lebontották, most a Nemzeti Hauszmann Program keretében épült újjá. Az alapkonceptió az volt, hogy újra élettel teljék meg ez a csodálatos épület úgy, hogy közben a ma embere is közel kerül ehhez a világhoz, amelyet az emberek többsége sajnos alig ismer.

☀ Miért épp a kávéházi forma mellett döntöttek?

☀ Ennek a vendéglátási formának a magyar kultúrában nagy jelentősége van. A 19. és 20. században a pesti polgárságnak ez volt a legjellemzőbb találkozóhelye: a kávéházakban életre szóló barátságok, halhatatlan

versek és nagy forradalmak születtek. Budapestet sokáig a kávéházak fővárosaként tartották számon. Mindegyiknek sajátos atmoszférája, egyedi konyhája volt, egész nap várták a vendégeket, be lehetett térni egy-két falatra, teára vagy kávéra, de csak úgy, beszélgetni, pihenni is. Nos, mi is épp ilyen hangulatú helyet szeretnénk, ahová először a kisebb rendezvények résztvevőit, később pedig, a járványveszély elmúltával minden ide látogató vendéget sok szeretettel várunk.

CSIZMA AZ ASZTALRA

Még a plafonon is huszárok lógnak – legalábbis a portréik. A falakon pedig kedves kézírással furcsa, érthetetlen, vicces nyelvújítási szavak. Az

étlap is rendhagyó: nemcsak az édes-ség nevét, de történetét is elmeséli. Bár katonás, mégsem maszkulin és militáns ez a hely: ha János Vitéz a 21. századba tévedne, biztos a kedvenc helye lenne...

☀ A magyar katonai hagyományok egyik izgalmas és egyedi fejezete a Mária Terézia által 1760-ban létrehozott Magyar Királyi Testőrséghez kötődik. Noha az uralkodó hálája jeléül – és mai szóhasználatával élve asszimilációs szándékkal – alapította ezt a mintegy száztagú szervezetet, ezek a fiatal nemes fiúk végül nemcsak katonai, de kulturális téren is döntő csatát nyertek, hiszen nekik köszönhetjük a magyar nyelv és a magyar nyelvű irodalom felvirágzásának elindítását is. A falakra írt szavak rájuk,

a testőrökre emlékeztetnek. A több mint ötszáz, javarészt most először megtekinthető festmény, litográfia és archív fotó pedig a magyar testőrségek 260 éves történetét idézi fel. Az emeleten egy hiánypótló kiállítás is megtekinthető ezekre építve, számos érdekes tárgyi dokumentummal. Ide a későbbiekben rendhagyó történelemórák keretében sok szeretettel várjuk az iskolás csoportokat is.

„TROMBITA HARSOG, DOB PEREG...”

☀ A történelmi Magyarország lakói között ma is sokan vannak, akiknek felmenői egykor épp itt, a Főőrségen teljesítettek szolgálatot. Általában a Magyar Szent Korona más országaiból rendelték ide őket, de közülük sokan annyira megszerették Buda-

pestet, hogy véglegesen itt maradtak, családot is itt alapítottak. Olyanok is vannak szép számmal köztünk, akiknek ősei itt éltek és szolgáltak egykor, de a történelem viharai közepette később az ország más részébe vagy épp a határokon is túlra kerültek – meséli István. – Reméljük, az ide látogató budaváriak, de mások között is lesznek, akik felismerik majd valamelyik képen egy családtagjukat. Ha ez megtörténik, arra kérjük látogatóinkat, osszák meg velünk ezt az információt. Várjuk azon családok jelentkezését is, amelyeknek tőlünk

☑ **Nemcsak a helyi vendégeket és turistákat látják szívesen, de az iskolás csoportokat is szeretettel várják**

függetlenül is tudomásuk van arról, hogy felmenőik között vannak olyanok, akik egykor valamelyik magyar testőrségben szolgáltak. Szeretnénk ugyanis idővel egy kutatható adatbázist is létrehozni az ily módon rendelkezésünkre bocsátott információkból. Arra kérünk tehát mindenkit, akinek korabeli dokumentumai, fényképei, feljegyzései vagy akár szóbeli információi vannak ilyen kapcsolatról, juttassa el azokat elektronikus vagy postai levél formájában nekünk. Már csak ezért is, de korántsem csak emiatt érdemes hozzánk a jövőben betérni. Sok szeretettel, a helyhez méltó gasztronómiai kínálattal, számtalan érdekes képpel és relikviával várjuk vendégeinket. ☀

**OTTHONOS
ATMOSZFÉRA, MINŐSÉGI
GASZTRONÓMIA ÉS
ÉLMÉNYSZERŰ
ISMERETTERJESZTÉS
EGY HELYEN.**

A BUDAI VÁR KIRÁLYSÍRJA

1301. január 14-e gyászos napként vonult be a középkori Magyar Királyság történetébe, hiszen ekkor hunyt el váratlanul Budán III. András király, akivel férfiágon hivatalosan kihalt az Árpád-ház. Az akkor még alig több mint fél évszázados városban temették el, és a sírja ugyan elveszett, ahogyan az annak helyet adó templom is, azonban az elmúlt évtizedek kutatásai újabb információkkal szolgáltak a budai Vár egyetlen királytemetkezéséről.

A BUDAVÁRI PALOTANEGYED FELÚJÍTÁSÁNAK RÉGÉSZETI ESEMÉNYEIRŐL SOK ÉRDEKESSÉGET OLVASHAT A NEMZETI HAUSZMANN PROGRAM ÉS A VÁRKAPITÁNYSÁG RÉGÉSZET FACEBOOK-OLDALAKON.

✂ A Schedel-féle világkrónika egyik illusztrációján is látható a Szent János ferences templom támpilléres, tornyos épülete, amely a kép jobb szélén helyezkedik el

„M eghalt András, Magyarország jeles királya, az utolsó aranyágacska, amely atyai ágon Szent István királynak, a magyarok első királyának a nemzetiségéből, törzséből és véreből sarjadt” – így búcsúztatta Ákos nembeli István nádor a harminchat éves korában váratlanul elhunyt, akkor már tizenegy esztendeje uralkodó III. (Velencei) Andrást, aki II. András király unokájaként került a magyar trónra. Bár a kortársai között voltak, akik II. András halála után megszületett fiáról, István hercegről úgy vélekedtek, hogy valójában nem a már koros uralkodó, hanem Apodfia Dénes nevű főúr nemzette, ez valószínűleg nem volt igaz, hiszen

életében egyetlen trónkövetelő sem vitatta az utolsó Árpád-házi király származását. III. András az Árpádok egy tehetséges sarja volt, aki a mindinkább feudális anarchiába süllyedő, a bárók hatalmi ambícióinak kitett

elindulunk dél felé, a még nem a mai formájában álló Nagyboldogasszony-plébániatemplom (Mátyás-templom) irányába, elhaladunk egy Domonkos-rendi templom és kolostor mellett, majd a plébániát elhagyva jó-

A ferences rendi barátok Szent János evangélistának szentelt templomában temették el a mindössze harminchat évet élt III. Andrást királyt.

királyságban igyekezett fenntartani a törvényes rendet. Halálát zűrzavar követte, utódját, I. Károlyt csak majd egy évtizedes harc után, 1310-ben koronázták meg törvényesen, azonban az ország teljes területét csupán 1321-ben, a felvidéki tartományúr, Csák Máté halála után tudta birtokba venni. Így nem túlzás azt kijelenteni, hogy az utolsó Árpád-házi király halála után fél emberöltőnyi beháborúba süllyedt az ország.

kora séta után a ferences rendi barátok Szent János evangélistának szentelt templomához és kolostorához érünk, amelyek már az 1260-as évektől működhettek. Itt már ritkábban állnak a házak, tulajdonképpen szinte ez a város szélé, a várplatót még nem építették be teljesen.

Ebben a templomban került sor III. András temetésére. Bár a sír az utódoktól nem kapott különösebb tiszteletet, a kolostor később országos hírvé lett. A 14-15. század fordulóján, amikor felépült Buda városának déli végén az új királyi palota, majd Zsigmond korában ez vált az ország fő királyi rezidenciájává, a közelében álló rendház a ferencesek egyik legfontosabb magyarországi kolostorává lett. Mátyás király idejében a kolostorban működő rendi főiskolán tanított a nagy hírvé Temesvári Pelbárt is. 1526-ban, amikor a törökök a mohácsi csata után lerohanták, majd elhagyták

✂ III. András 1290 és 1301 között uralkodott Magyarországon. Apja István herceg, II. András király utószülött fia volt

A BUDAVÁRI FERENCESEK

A maitól teljesen eltérő kép fogadna minket, ha körbe tudnánk hordozni a tekintetünket 1301-ben Budán. A királyi palota még nem a mai helyén áll, az egyébként gyakran úton lévő uralkodónak egy, a mai Táncsics utcában, egész pontosan az egykori Táncsics-börtön udvarán álló épület-együttes ad helyet. Ha képzeletben

Budát, nyolc szerzetesét lemészárolták. Ez a gyors hanyatlás kezdete: 1541, Buda török kézre kerülése után dzsámiává alakították át, és az emléke is elkezdett kikopni a köztudatból.

A MEGTALÁLT TEMPLOM

Budát 1686-ban sikerült visszafoglalni a töröktől. Az ostromnak nagy ára volt: a város három napon át lángokban állt, az oszmán pusztítástól még úgy-ahogy megmenekült középkori épületek is rommá váltak, többségük végképp elveszett. A középkori ferences kolostornak a helyét sem tudták azonosítani, ám egy téves hagyomány miatt, mivel a hódoltság korában a várban csak a Mária Magdolna-plébániatemplom maradt

1866 óta díszíti a Mária Magdolna-templomot az a tévesen elhelyezett kőtábla, amely az épületet III. András temetkezési helyeként jelöli meg

keresztény, s ott ferencesek teljesítették szolgálatot, azt vélték a középkori ferences kolostor templomának. Ennek szellemében át is adták a ferences rendnek. Erre emlékeztet egy 1866-ban készült, a Mária Magdolna-templom tornyán ma is látható kőtábla, amely a csonka épületet mint ferences templomot és III. András temetkezési helyét jelöli meg.

A visszafoglalás után megtalálták a teljesen romos eredeti ferences templomot is, amit 1692-ben a karmeliták kaptak meg. A romokon az új karmelita templomot 1734-re építették fel, a rend feloszlása után, 1787-ben pedig színházzá alakították át. A templomtól egykor délre álló kolostor maradványai fölé a város visszafoglalása után kaszárnya, majd a 19. század elején a Sándor grófok klasszicista palotája épült. Ez az épület ma a köztársasági elnök rezidenciája.

✂ *A Mária Magdolna-templom a budai Vár egyik legrégebbi temploma. A 13. században épült gótikus épületnek mára csupán egyetlen tornya maradt meg*

AZ ELVESZETT SÍREMLÉK

A középkori Szent János-templom gótikus, támpilléres, a nyolcszög három oldalával záródó szentélyének maradványait már 1966-ban azonosítani tudta Gerő Győző régész. Sajnos 1971-ben átalakították a színház belső terét, amit nem előzött meg kutatás, így a kivitelezők hatalmas pusztítást végeztek, dokumentálás nélkül bontottak el középkori részleteket.

Buzás Gergely, a Magyar Nemzeti Múzeum régész-művészettörténésze szerint ennek ellenére néhány kőfaragványnak hála képet kaphatunk a király síremlékéről, amely feltehetően egy itáliai stílusú, gótikus baldachinos építmény lehetett, ami III. András részben velencei származásának tükrében nem meglepő. A földi maradványokat egy talajszint fölött elhelyezett, tumbaként felhasznált, eredetileg a római korból származó szarkofág fogadhatta be a síremlék részeként. A kőládát ugyan már eltemetve, üresen sikerült feltárni, azonban a megtalálás helye alapján a sír feltehetően a templom hosszházában, a déli fal mentén, a kolostorhoz közelebbi oldalon lehetett.

Sajnos a kőfaragványok kis száma és töredékessége miatt a síremlék részleteiben nem rekonstruálható, ám mivel tudomásunk szerint a király volt a legmagasabb rangú személy, akit a 14. században a templomban temettek el, nem lehet kétségünk, hogy ő nyugodott a kőből faragott baldachin alatt. ✂

JÓÍZÚ TÖRTÉNETEK A FORTUNA UTCÁBÓL

A minőségi étel tiszteletének olykor életmentő jelentősége van. Jól mutatja ezt annak a fiatal embernek az esete, akiben Budapest második világháborús ostromakor épp egy tankban ülve ébredt vágy egy falat jó kenyér iránt. Meg is állt kedvenc pékségénél a Fortuna utcában, megvette a kenyeret, s már épp kilépett volna az ajtón, amikor egy gránát hatalmas robbanással semmisítette meg a monstrumot, amelyben korábban ült...

Ezt a helyet azóta is nagy tisztelet övezi a budai Vár gasztrokultúrájában kiemelkedő szerepet játszó Zsidai családban. Nem véletlen, hogy első vállalkozásukat épp ezen a helyen indították útjára, ott, ahol a nagypapa életét annak idején megmentette kedvenc péksége. A Fortuna utca másodszor is szerencsét hozott, s a Pierrot, noha számos akadályt kellett 1982-es indulásakor leküzdenie, előbb kávéházként, később pedig étteremként is kultikus helyé vált.

A család Vár iránti tiszteletteljes lelkesedése azóta is tart: immár öt

különleges atmoszférájú éttermet és két kis hotel is működtetnek itt. Ezek sorából lokális karakterével emelkedik ki a 21, amely nevében is büszkén viseli a „magyar vendéglő” jelzőt. A helyszínválasztás ezúttal sem egészen véletlen, hiszen épp az épület tözsomszédságában található az a pince, ahol annak idején a nagyszülők örök hűségget fogadtak egymásnak.

A 21 békebeli, családias ételeket kínál az eredeti hagyományos ízek esszenciális élményével, de könnyedén, frissen és izgalmasan. ✂

KEDVENC RECEPT

CSIRKEPAPRIKÁS GALUSKÁVAL

Hozzávalók:

- ✂ 6 csirkecomb
- ✂ 1 ek. paprikapor
- ✂ köménymag
- ✂ só, bors
- ✂ 2 paprika
- ✂ 2 paradicsom
- ✂ 1 doboz tejföl
- ✂ 250 g liszt
- ✂ 5 tojás
- ✂ libazsír
- ✂ 1 fej vöröshagyma
- ✂ 1 gerezd fokhagyma

Elkészítés:

Az apróra vágott vöröshagymát és fokhagymát megfonnyasztjuk a zsíron, hozzáadjuk az apróra vágott paprikát, tovább fonnyasztjuk. Lehúzzuk a tűzről, hozzáadjuk a paprikaport és a megpirított, megőrölt fűszereket, majd a meghámozott és feldarabolt paradicsomot, és felforraljuk. Ez idő alatt a csirkecombokat is megpirítjuk libazsírban, majd ráöntjük a mártást, és együtt készre főzzük. Időnként kevés vízzel fel-felöntjük.

A galuskához a tejfölt, a sőt, a lisztet és a tojást összekeverjük, majd forrásban lévő sós vízbe szaggatjuk és kifőzzük. Ha elkészült, tejföllel és sült paprikával díszítjük.

HÍREK A BUDAVÁRI PALOTANEGYEDBŐL

A Nemzeti Hauszmann Program célja a Budavári Palotanegyed megújítása. Megtiszteltetés számunkra, hogy olyan épületeket és tereket adhatunk vissza az embereknek, amelyek korábban nem csupán méltatlan állapotban voltak, de sokszor el is voltak zárva a látogatók elől.

Mindent megteszünk azért, hogy mindig időben felhívjuk a figyelmet az aktuális munkálatokra és az azokkal járó esetleges forgalmi változásokra. Reméljük, ez is elősegíti, hogy a jövőben is megtiszteljenek bennünket figyelmükkel, bizalmukkal.

NYUGATI KERTEK: MEGKEZDŐDNEK A RÉGÉSZETI FELTÁRÁSOK

A Nyugati kertek területén régészeti feltárások kezdődnek: ez lesz az első lépése annak a programnak, amelynek végső célja a terület rehabilitálása, hogy az ide látogatók egy, a budai Várhoz méltó környezetet vehessenek majd ismét birtokba.

A munkálatok ideje alatt a nyugati felvezető lépcső, illetve a Karakas pasa tornyánál található lépcső és lift is használható lesz, így biztosított marad a közlekedés a lakosság számára.

SZEBB ÉS KÉNYELMESEBB LESZ A SZENT GYÖRGY TÉR, A HUNYADI UDVAR ÉS A SAVOYAI TERASZ

A Szent György tér és környezete is változásokon megy keresztül. A térre új növényeket telepítünk, az egykori József főhercegi palota területét határoló rácsos kerítést pedig elbontjuk, hogy helyette egy mellvédmagasságú pallófalat alakítsunk ki, amely úgy segíti elő a terület biztonságos elkerítését, hogy közben a belátást is lehetővé teszi, és még esztétikusabb megjelenést kölcsönöz Magyarországnak történelmi főterének. A területen mindemellett pihenőhelyeket is kialakítunk, de megújulnak a tér burkolatai is – kiemelt figyelemmel az akadálymentesítésre.

A Hunyadi udvaron a balesetmentes közlekedés érdekében felújítjuk a bazalt kockakő burkolatot, pótoljuk a sérült, hiányzó elemeket, szintbe hozzuk a megsemmisült részeket, így a tér méltó lesz a már megújult Mátyás kútházhoz és a Fő-őrség épületéhez.

A munkák sehol sem fogják jelentősen akadályozni a területeken való gyalogos átjárást.

MEGÚJULNAK A DÉLI KERTEK, ÉS JAVÁBAN FOLYIK AZ EGYKORI SZENT ISTVÁN-TEREM REKONSTRUKCIÓJA

A Déli kertek is megújulnak. Ennek első lépéseként itt is régészeti feltárás kezdődik, amely azonban csak kisebb lezárásokkal jár.

A Budavári Palota déli összekötő szárnyának rekonstrukciója során helyreállítjuk a palota eredeti, Hauszmann Alajos által megálmodott sziluettjét, illetve az egykor itt található Szent István-termet, amely a századforduló magyar iparművészetének kiemelkedő jelentőségű alkotása volt, ám a második világháború alatt teljesen megsemmisült.

A munkák során a Kemál Ataturk sétány egy részét várhatóan 2021. augusztus végéig le kell zárunk, de ez idő alatt a sétány mellett ideiglenes utat biztosítunk az erre közlekedők számára, amelynek területét a lezárást követően rehabilitálni fogjuk.

KERESZTREJTVÉNY

Olvasóinkat hónapról hónapra játékra csábítjuk, amelynek nem titkolt célja, hogy izgalmas, érdekes részleteket fedezzenek fel a budai Várnegyed csodás épületei között sétálva. A kérdés és egyben a rejtvény megfejtése tehát: melyik híres, várbéli épület részlete látható a fotón?

A megfejtést, valamint a játékos nevét és címét október 12-ig várjuk e-mailben (budavarisetak@varkapitanysag.hu) vagy postai levélben (Várkapitányság Nonprofit Zrt., 1519 Budapest, Pf. 365). Kérjük, az e-mail tárgyában vagy a borítékon tüntessék fel: Magazin, rejtvény.

A helyes megoldást beküldők között páros belépőjegyet sorsolunk ki a Budai Várséták tematikus vezetéseire. A nyerteseket személyesen is értesítjük, valamint nevüket közzétesszük a Nemzeti Hauszmann Program Facebook-oldalán.

	TÜNDÉR... (MESEHŐS)	SOR KÖZEPE!	RÉSZBEN AVUL!	VALAMELY EMBERÉ	A SUGÁR JELE	
1						D
EGYIK VITAMIN		FÉL TYÚK! BLANKETTA			AMPER NITROGÉN VEGYJELE	
KÖZÉPEN FELÜTŐ! A COPF VÉGE!			VEGYJEL INDIUM FORINT, RÖVIDEN			GAMBIAI AUTÓJEL
	EVEZŐS CSÓNAK	RYDBERG-ÁLLANDÓ	FAGYLALT-KRÉM OMA PÁRJA!			A MUNKA JELE AZ ABC 10. BETŰJE
FŐNEMES				LITVÁN AUTÓJEL A VOLFRÁM VEGYJELE	AKKÁD ISTEN PÁRA!	
RÓMAI EGYES		ELÓTAG: PETA- OXIGÉN VEGYJELE	HAWAII RÉSZ! ÖTVEN RÓMÁBAN		OSZTRÁK AUTÓJEL AZ IDŐ JELE	GRAMM KÓRHÁZ JELE
GÓL, ANGOLUL				EGYIPTOMI ISTEN		

A megfejtést beküldő személyek a megfejtés beküldésével elfogadják, hogy személyes adataik kezelése a <http://varkapitanysag.hu/adatkezelesi-tajekoztato> internetes oldalon elérhető tájékoztatónak megfelelően történik.

MŰFAJOK TALÁLKOZÁSA A VÁRKERT BAZÁRBAN

Programjainkat keresd
a varkertbazar.hu oldalon.

VÁRKERT
BAZÁR